

فهرست کتاب «حقوق معماری»

پیشگفتار

فصل اول: جایگاه علم حقوق در معماری.

مقدمه

۱-۱- قانون، آیین‌نامه، بخشنامه.

۱-۲- طبقه‌بندی قوانین

۱-۳- منابع تحقیق حقوقی

۱-۳-۱- رویه قضایی

۱-۳-۲- عرف

۱-۳-۳- نظریات حقوقدانان

۱-۴- علم حقوق

۱-۵- تفاوت بین حقوق عمومی و خصوصی

۱-۶- مقررات و الزامات اسناد برنامه توسعه کشور

۱-۷- سیاست‌های دولت در امر مسکن

۱-۷-۱- مسکن استیجاری

۱-۷-۲- مسکن مهر

۱-۷-۳- مسکن روستایی

۱-۷-۴- مسکن بافت فرسوده و سکونتگاه‌های غیر رسمی

۱-۷-۵- مسکن جانبازان

۱-۸- قوانین مربوط به آپارتمان‌نشینی

۱-۹- قوانین محیط‌زیست در ارتباط با زمین

۱-۱۰- مالکیت اراضی

۱-۱۰-۱- اراضی عمومی.

۱-۱۰-۲- اراضی موقوفه

۱-۱۰-۳- اراضی خصوصی

- ۱۱-۱- جایگاه حقوقی شهرداری‌ها در مدیریت شهری
- ۱۲-۱- قوانین و ضوابط حاکم بر اداره امور شهرها
- ۱-۱۲-۱- قوانین شهرداری
- ۱-۱۲-۱-۱- کمیسیون ماده ۷۷ شهرداری: حل اختلاف مودی و شهرداری
- ۱-۱۲-۱-۲- کمیسیون ماده ۱۰۰ شهرداری
- ۱-۱۲-۱-۳- کمیسیون ماده ۱۰۲ شهرداری
- ۱-۱۲-۱-۴- کمیسیون ماده ۱۰۳ شهرداری
- ۱-۱۲-۱-۵- کمیسیون ماده ۱۰۷ شهرداری
- ۱-۱۲-۱-۶- کمیسیون ماده ۱۱۰ شهرداری
- ۱-۱۲-۱-۷- کمیسیون ماده ۱۱۱ شهرداری
- ۱۳-۱- مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری
- ۱-۱۳-۱- دستورالعمل تشخیص اساس طرح جامع شهر- مصوب ۶۳/۱۲/۲۳
- ۱-۱۳-۲- ضوابط و مقررات افزایش تراکم و بلند مرتبه‌سازی مصوب ۶۹/۱۰/۲۴
- ۱-۱۳-۳- ضوابط و مقررات نمای شهری مصوب ۶۹/۸/۲۸
- ۱۴-۱- آیین‌نامه اجرایی ماده (۳۳) قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان
- ۱-۱۴-۱- بخش اول: کلیات
- ۱-۱۴-۲- بخش دوم: مقررات ملی ساختمان
- ۱-۱۴-۳- بخش سوم: اشخاص حقوقی و دفاتر مهندسی طراحی ساختمان
- ۱-۱۴-۴- فصل چهارم - اشخاص حقوقی و دفاتر مهندسی اجرای ساختمان
- ۱-۱۴-۵- فصل پنجم - ناظر
- ۱-۱۴-۶- فصل ششم - شهرداری‌ها و سایر مراجع صدور پروانه ساختمان
- ۱-۱۴-۷- فصل هفتم: سازمان نظام مهندسی ساختمان
- ۱-۱۴-۸- فصل هشتم- وزارت راه و شهرسازی
- ۱-۱۴-۹- فصل نهم- شناسنامه فنی و ملکی ساختمان
- ۱-۱۴-۱۰- فصل دهم-ترویج

- ۱۱-۱۴-۱ فصل یازدهم- متفرقه
- ۱۵-۱-تخلفات ساخت و ساز
- ۱۵-۱-۱-بنای فاقد پروانه
- ۱۵-۲-تخلف اضافه بنا در منطقه مسکونی و تجاری
- ۱۵-۳-۱-عدم احداث پارکینگ
- ۱۵-۴-۱-تجاوز به معابر شهر و عدم رعایت اصول فنی
- ۱۵-۵-۱-عقب نشینی در ارتفاع نسبت به قطعات مجاور
- ۱۵-۶-۱-تخلف مهندس ناظر
- ۱۵-۷-۱-احداث ساختمان مغایر با کاربری
- ۱۵-۸-۱-تخلف تراکم ساختمانی
- ۱۵-۹-۱-عدم استحکام بنا
- ۱۵-۱۰-۱-احداث بنا خلاف ضابطه به صورت پیشروی طولی
- ۱۶-۱-ضوابط و مقررات موثر در کاهش اثرات زلزله
- ۱۶-۱-۱-تراکم ساختمانی در شهرها
- ۱۶-۲-۱-تاسیسات و زیرساخت‌ها
- ۱۶-۳-۱-شبکه ارتباطی
- ۱۷-۱-صرفه‌جویی در مصرف انرژی ساختمان
- ۱۸-۱-اقدامات لازم برای تخریب بنا

فصل دوم: استانداردها و ضوابط طراحی مسکن

مقدمه

بررسی مباحث مقررات ملی ساختمان در مسکن

۱-۲-مبحث یک: تعاریف

۱-۱-۲-مشاعات ساختمان

۲-۲-مبحث دوم: نظامات اداری.

۱-۲-۲-نحوه دریافت پروانه ساختمانی جهت شروع به اجرای کار

۲-۳-۲-مبحث سوم: حفاظت ساختمان‌ها در مقابل حریق

۲-۳-۱-۲-خروج

۲-۳-۲-۲-پلکان فرار

۲-۳-۳-۲-دستورالعمل ایمنی درخصوص نصب پله فرار

۲-۳-۴-۲-ضوابط اختصاصی راه‌های خروج در بناهای آپارتمانی

۲-۳-۵-۲-آسانسورها

۲-۳-۶-۲-اطفا حریق کپسول آتش‌نشانی در آپارتمان‌ها

۲-۴-۲-مبحث چهارم: الزامات عمومی ساختمان

۲-۴-۱-۲-ساختمان مسکونی

۲-۴-۲-۲-شکل و ظاهر ساختمان

۲-۴-۳-۲-زمین، ساختمان و نحوه استقرار بنا

۲-۴-۴-۲-فضاهای باز در ساختمان

۲-۴-۵-۲-پیش‌آمدگی در معابر عمومی

۲-۴-۶-۲-بام‌ها

۲-۴-۷-۲-حفاظ‌ها و جان‌پناه‌ها

۲-۴-۸-۲-نمای ساختمان.

۲-۴-۹-۲-دستورالعمل اجرایی مربوط به نمای سنگ و شیشه

۲-۴-۱۰-۲-الزامات در و پنجره

۲-۴-۱۱-۲-فضای انبار ساختمان

۲-۴-۱۲-۲-فضای آشپزخانه

۲-۴-۱۳-۲-توالیت و حمام

۲-۴-۱۴-۲-فضاهای محل توقف خودرو

۲-۴-۱۵-۲-فضاهای تاسیساتی.

۲-۴-۱۶-۲-الزامات تامین نور در محیط داخلی

۲-۴-۱۶-۱-۲-نورگیری طبیعی

۲-۴-۱۶-۲-۲-نورگیرهای سقفی

- ۳-۱۶-۲-محفظه آفتابگیر
- ۴-۱۶-۲-نور مصنوعی
- ۴-۱۷-۲-تهویه طبیعی
- ۵-۲-مبحث ۱۲: ایمنی و حفاظت کار در حین اجرا
- ۶-۲-مبحث ۱۳. طرح و اجرای تاسیسات برقی ساختمان‌ها
- ۷-۲-مبحث ۱۴: تاسیسات گرمایی، تعویض هوا و تهویه مطبوع
 - ۱-۲-۷-حفاظت ساختمان
 - ۲-۲-۷-نصب دستگاه روی بام
 - ۳-۲-۷-تعویض هوا
 - ۱-۳-۲-۷-دهانه‌های ورود و تخلیه هوا
 - ۲-۳-۲-۷-تعویض طبیعی و مکانیکی هوا
 - ۳-۳-۲-۷-تعویض مکانیکی هوا توسط هود آشپزخانه
 - ۴-۳-۲-۷-دستگاه‌های گرم‌کننده و خنک‌کننده در ساختمان
 - ۵-۳-۲-۷-ضوابط و الزامات نصب دودکش
 - ۸-۲-مبحث شانزدهم: تاسیسات بهداشتی
 - ۱-۸-۲-شبکه‌های لوله‌کشی و ذخیره‌سازی آب مصرفی
 - ۲-۸-۲-لوله‌کشی فاضلاب بهداشتی ساختمان.
 - ۳-۸-۲-لوله‌کشی هواکش فاضلاب
 - ۴-۸-۲-لوازم بهداشتی
 - ۱-۸-۴-۲-دستشویی
 - ۲-۸-۴-۲-توالت شرقی
 - ۳-۸-۴-۲-توالت فرنگی
 - ۵-۸-۲-لوله‌کشی آب باران
 - ۶-۸-۲-توزیع آب مصرفی در ساختمان
 - ۷-۸-۲-حفاظت از لوله‌کشی.

۲-۸-۸- حفاظت اجزای ساختمان در هنگام نصب لوله

۲-۹-۲- مبحث نوزدهم: صرفه‌جویی در مصرف انرژی

۲-۹-۱- دستورالعمل طراحی اقلیمی ساختمان.

۲-۹-۲- جهت‌گیری ساختمان

۲-۹-۳- حجم کلی و فرم ساختمان

۲-۹-۴- جانمایی فضاهای داخلی

۲-۹-۵- جدارهای نورگذر

۲-۹-۶- سایبان‌ها

۲-۹-۷- اینرسی حرارتی.

۲-۹-۸- تعویض هوا

۲-۹-۹- تاسیسات مکانیکی

۲-۹-۱۰- سیستم‌ها و تجهیزات روشنایی..

فصل سوم: بررسی ضوابط طراحی فضاهای اداری.

مقدمه

۳-۱- تعاریف

۳-۲- فضای کار و میدان کار

۳-۳- ابعاد و اندازه فضاهای اصلی

۳-۴- ابعاد و اندازه فضاهای وابسته

۳-۵- ابعاد و اندازه فضاهای پشتیبانی

۳-۶- ابعاد و اندازه فضاهای گردش

۳-۶-۱- راهروها

۳-۶-۲- ورودی‌ها

۳-۶-۳- درها

۳-۶-۴- راه‌پله و شیپ‌راه‌ها

۳-۶-۵- آسانسور

- ۱-۵-۳ ضوابط ایمنی در اجرای آسانسور
- ۷-۳ الزامات شکل، حجم و نمای ساختمان‌های اداری
- ۸-۳ الزامات فضاهای بهداشتی در ساختمان‌های اداری
- ۹-۳ الزامات توقف‌گاه‌های خودرو در ساختمان‌های اداری
- ۱۰-۳ ضوابط طراحی اجزا ساختمان‌های اداری
 - ۱-۱۰-۳-۱ معیارهای پایایی و استحکام
 - ۲-۱۰-۳-۱ اصول و مبانی نگهداری و تعمیرات
 - ۱-۱۰-۳-۱-۲ نگهداری
 - ۲-۱۰-۳-۱-۲ تعمیرات و مرمت
 - ۳-۱۰-۳-۱-۲ اصول و مبانی ایمنی
 - ۱-۱۰-۳-۱-۲-۱ ایمنی ساختاری
 - ۲-۱۰-۳-۱-۲-۲ ایمنی از حریق
 - ۳-۱۰-۳-۱-۲-۳ ایمنی در برابر زلزله
- ۱۱-۳ محیط زیست و بهداشت ساختمان
 - ۱-۱۱-۳-۱ عایق‌کاری رطوبتی قسمت‌های مختلف ساختمان اداری طبق جدول زیر بایستی مورد توجه قرار گیرد
 - ۲-۱۱-۳-۱ عایق‌کاری حرارتی
 - ۳-۱۱-۳-۱ عایق صوتی
 - ۴-۱۱-۳-۱ بهداشت فضاهای عمومی
 - ۵-۱۱-۳-۱ نازک‌کاری
- ۱۲-۳ ضوابط طراحی داخلی قسمت‌های مختلف ادارات
 - ۱-۱۲-۳-۱ نورپردازی
 - ۲-۱۲-۳-۱ نورپردازی دفاتر اداری با پلان باز
 - ۳-۱۲-۳-۱ نورپردازی سالن‌های کنفرانس
 - ۴-۱۲-۳-۱ استانداردهای نورپردازی
 - ۳-۱۳-۳ آکوستیک

۳-۱۴- رنگ

۳-۱۵- تابلوها و علائم هشداردهنده

۳-۱۵-۱- علائم خروج اضطراری

۳-۱۵-۲- چراغ‌های خروج اضطراری

۳-۱۵-۳- علائم و نشانه‌ها

۳-۱۶- پدافند غیر عامل در ساختمان‌های اداری

۳-۱۶-۱- ملاحظات معماری ساختمان‌های اداری برای پدافند غیر عامل

۳-۱۶-۱-۱- جانمایی ساختمان

۳-۱۶-۱-۲- طراحی حجم ساختمان

۳-۱۶-۱-۳- طراحی آسانسور و پلکان

۳-۱۶-۱-۴- فضاهای امن در ساختمان.

۳-۱۶-۱-۵- پناهگاه

۳-۱۷- طراحی برای معلولان در ساختمان‌های اداری

۳-۱۷-۱- پارکینگ‌ها

۳-۱۷-۲- ورودی

۳-۱۷-۳- راهرو

۳-۱۷-۴- بازشوها (در و پنجره)

۳-۱۷-۵- میله‌های دست‌انداز

۳-۱۷-۶- فضای تجمع

۳-۱۷-۷- فضای کار

فصل چهارم: ضوابط طراحی فضاهای آموزشی..

مقدمه

۴-۱- مدارس ابتدایی

۴-۲- چارت فضایی مدارس ابتدایی

۴-۳- کلاس‌های درس

۴-۴- ضوابط احداث، توسعه و تجهیز مدارس

۴-۵- وسعت مدارس

۴-۶- دسترسی به مدرسه

۴-۷- طراحی محوطه

۴-۸- مسیرهای ارتباطی

۴-۹- فضای سبز و تجهیزات

۴-۱۰- دیوارهای محوطه

۴-۱۱- سرویس بهداشتی

۴-۱۲- آبخوری

۴-۱۳- حفاظت مدارس در برابر حریق

۴-۱۴- دانشگاه

۴-۱۵- کلاس‌های آموزش تئوری

۴-۱۶- کلاس کنفرانس

۴-۱۷- آتلیه طراحی

۴-۱۸- کارگاه‌ها

۴-۱۹- آزمایشگاه

۴-۲۰- تهیه مطبوع در آزمایشگاه

۴-۲۱- الگوی تاسیسات در آزمایشگاه

۴-۲۲- سالن سخنرانی

۴-۲۳- سالن انتظار

۴-۲۴- سایت کامپیوتر

۴-۲۵- فضاهای اداری دانشگاه

۴-۲۵-۱- اتاق رئیس دانشگاه

۴-۲۵-۲- اتاق معاون علمی

۴-۲۵-۳- اتاق مدیر گروه

۴-۲۵-۴- اتاق کارشناس آموزش

۴-۲۵-۵- مالی (حسابداری)

۴-۲۵-۶- حراست و انتظامات

۴-۲۵-۷- مشاور تحصیلی

۴-۲۶- کتابخانه دانشگاه

۴-۲۷- فضاهای خدماتی و ارتباطی

فصل پنجم: بررسی ضوابط کاربری فرهنگی

مقدمه

۱-۵- کاربری فرهنگی.

۲-۵- لابی ورودی

۳-۵- گالری

۱-۳-۵- ترتیب قرارگیری اشیاء در گالری

۲-۳-۵- نورپردازی گالری‌ها

۱-۲-۳-۵- نورپردازی طبیعی (نور روز)

۲-۲-۳-۵- نورپردازی جانبی (افقی)

۳-۲-۳-۵- نورپردازی مصنوعی

۳-۳-۵- حرکت و دسترسی گالری‌ها

۴-۳-۵- تهویه مطبوع

۴-۵- سالن نمایش و همایش

۱-۴-۵- ساختار عمومی سالن‌های نمایش

۲-۴-۵- ورودی‌ها و خروجی‌های سالن

۳-۴-۵- سالن انتظار

۴-۴-۵- استانداردهای طراحی سالن‌های نمایش

۱-۴-۴-۵- وسایل اصلی اتاق نمایش شامل

۲-۴-۴-۵- فرم سالن

- ۳-۴-۴-۵-سقف سالن
- ۴-۴-۴-۵-کف سالن
- ۵-۴-۴-۵-راهروهای سالن نمایش
- ۶-۴-۴-۵-صندلی تماشاگران
- ۷-۴-۴-۵-تفاوت صندلی سالن نمایش و صندلی سینما
- ۸-۴-۴-۵-سن‌ها
- ۹-۴-۴-۵-آکوستیک در سالن‌ها
- ۱۰-۴-۴-۵-نورپردازی
- ۱۱-۴-۴-۵-تأسیسات تهویه
- ۱۲-۴-۴-۵-ایمنی از حریق
- ۱۳-۴-۴-۵-پرده نمایش فیلم
- ۱۴-۴-۴-۵-اتاق نمایش فیلم(اتاق فرمان)
- ۱۵-۴-۴-۵-اتاق رختکن(تنفس بازیگران)
- ۱۶-۴-۴-۵-اتاق گریم
- ۱۷-۴-۴-۵-اتاق میهمانان
- ۵-۵-کتابخانه
- ۱-۵-۵-خدمات کتابخانه
- ۲-۵-۵-استاندارد ابعاد قفسه‌ها و عمق قفسه‌ها
- ۳-۵-۵-طول قفسه‌ها
- ۴-۵-۵-ارتفاع قفسه‌ها
- ۵-۵-۵-استاندارد میزها
- ۶-۵-۵-پیشخوان ارائه کتاب
- ۷-۵-۵-نورپردازی
- ۸-۵-۵-آکوستیک
- ۹-۵-۵-تهویه مطبوع.

۶-۵-کلاس‌ها، کارگاه‌ها و آتلیه‌ها

۶-۱-۵-کلاس‌ها

۶-۲-۵-کارگاه‌ها

۶-۳-۵-کارگاه چوب

۶-۴-۵-کارگاه سفال و مجسمه

۶-۵-۵-کارگاه عکاسی

۶-۶-۵-کلاس موسیقی

۷-۵-فضاهای اداری

۷-۱-۵-اتاق رئیس

۷-۲-۵-اتاق کنفرانس

۷-۳-۵-اتاق آرشیو

۷-۴-۵-دفتر کار

۸-۵-فضاهای خدماتی

۸-۱-۵-سرویس بهداشتی

۸-۲-۵-بوفه و تریا

۸-۳-۵-نمازخانه

۸-۴-۵-فروشگاه

۹-۵-فضای سبز

فصل ششم: اصول و ضوابط طراحی مجتمع‌های تجاری

مقدمه

۶-۱-تعاریف

۶-۲-پهنه فعالیت

۶-۳-واحدهای تجاری

۶-۴-مقررات تفکیک و تجمیع قطعات تجاری

۶-۵-واحد تجاری نواری

- ۶-۶- واحد تجاری مجموعه‌ای
- ۶-۷- مقررات احداث کاربری تجاری
- ۶-۸- ضوابط پیش‌آمدگی کاربری تجاری
- ۶-۹- ضوابط درب‌های ورودی
- ۶-۱۰- مسیرهای ارتباطی در کاربری تجاری
 - ۶-۱۰-۱- پلکان‌ها
 - ۶-۱۰-۲- ظرفیت کریدور
 - ۶-۱۰-۳- پله‌برقی
 - ۶-۱۰-۴- آسانسور
 - ۶-۱۰-۵- سطح شیب‌دار
- ۶-۱۱- هسته مرکزی در کاربری تجاری
- ۶-۱۲- نصب کیوسک در مجتمع تجاری
- ۶-۱۳- ویترین مغازه‌ها
- ۶-۱۴- سرویس‌های بهداشتی در کاربری تجاری
- ۶-۱۵- ضوابط پارکینگ
- ۶-۱۶- تهویه مطبوع در کاربری تجاری
- ۶-۱۷- تاسیسات الکتریکی و مکانیکی
 - ۶-۱۷-۱- تاسیسات الکتریکی
 - ۶-۱۷-۲- تاسیسات مکانیکی.
- ۶-۱۸- نورپردازی کاربری تجاری
- ۶-۱۹- آکوستیک
- ۶-۲۰- گرافیک محیطی
- ۶-۲۱- مصالح در مجتمع تجاری
- ۶-۲۲- ملزومات مراکز تجاری - فرهنگی
- ۶-۲۳- ضوابط پدافند غیر عامل، ایمنی معلولان و ایمنی از حریق